

RDEČI PRAPOR

Glasilo ljublj. oblasne organizacije Socijalistične stranke Jugoslavije (SSJ).

Izhaja vsak terek. — Uredništvo in uprava: Ljubljana, Wolfova ulica šte. 12. (Tiskarne Makso Hrovatin). — Stane mesečno 4 Din, četrtno 12 Din, letno 48 Din. Oglaš po dogovoru. — Dopise frankirajte in podpisujte, sicer jih ne priobčimo. Rokopisev ne vračamo. — Reklamacije poštnine proste.

Štev. 2 Leto I.

LJUBLJANA, 6. marca 1923.

Posamezna številka 1 Din.

Sodrug, delavec, socialisti!

Štiri leta mučnega in težkega življenja za delavski razred so minula. Štiri leta upanja, razočaranja in prevar so pretekla. To so bila štiri leta neomejenega in brezobzirnega kapitalističnega vladanja.

Za popolno jalovim začasnim narodnim predstavništvom, ki je trajalo cel dve leti, je prišla prva izvoljena skupščina.

Ljudstvo je pričakovalo od te skupščine mnogo, a dala mu ni ničesar, razun **reakcionarne ustave** in cele vrste **reakcionarnih zakonskih uredb in zakonov**.

Skupščina je takoj spočetka postala poprišče najljutejših medsebojnih borb poedinih strank.

Najprvo je nastal boj o vprašanju notranje razdelitve države in o vprašanju njene notranje ureditve.

Radikali in demokrati, ki so bili v vladni koaliciji, so se složili **v obrambi policijskega centralizma**; slovenski in hrvaški klerikalci in muslimani so zahtevali **avtonomijo posameznih zgodovinskih pokrajin**; stranke hrvaškega bloka so zahtevale **razdelitev države** na plemenski podlagi.

V tem vprašanju se je edino **Socijalistična stranka izjavila za edinstvo države in naroda**, in to na podlagi najpopolnejše in najširše **ljudske samouprave** v občini, srezu (okraju) in županiji (okrožju) in na podlagi popolne politične in kulturne enakosti narodnostnih manjšin.

Pri izgraditvi zakonov, kakor tudi v svojem nadaljnjem delovanju i načinu vladanja, se je buržuazija istotako pokazala skrajno reakcionarna in brezobzirna. Sklenila je predvsem **zloglasno obznano in zakon o zaščiti države**, ki so ju pretvorili v orodje najkrvoločnejših preganjanj nad delavci in njihovimi organizacijami v korist kapitalizma.

Zakon o zaščiti države je skupno delo meščanskih strank. Skupna je tudi njihova odgovornost, ker so protipostavno uničile komunistične proletarske mandate. One so tudi odgovorne za brutalna nasilstva, ki so izvršena na podlagi zakona o zaščiti države. Buržuazija v opoziciji ni bila nič boljša od buržuazije na vladi. Tako so slovenski klerikalci (Koroščeva stranka) l. 1920. pri neki manifestaciji **pobili v sredini Ljubljane nad 16 delavcev**, med tem, ko je vlada Hrvaške zajednice v Zagrebu streljala in batinala na stotine kmetov, a delavce brezobzirno preganjala. S svojo politiko odsotnosti iz parlamenta je hrvaški blok samo pomagal uvajati policijski centralizem in brezkontrolno vladanje v zemlji.

Toda meščanske stranke niso svojo brezobzirnost omejile samo na delavski razred, ostale so tudi slepe, gluhe in neobčutljive pred vsemi obupnimi klici **invalidov in vojnih sirot**, pustile so tudi **uradnike** zaman čakati na rešitev njihovega zakona in rešitve iz njihovih težkih razmer.

Kaj naj pravimo o **agrarni reformi**?

Zastonj je čakalo stotisoče kmečkega naroda brez zemlje štiri leta: eni, da dobijo zemljo, drugi, da se osvobodijo od zavisnosti od strani lastnikov zemlje, od veleposestnika, bega in kapitalista — ali tega niso dočakali. Poljedelci, ki pripadajo narodnostnim manjšinam, obsojeni so na popolno propast, ker so izključeni od koristi agrarne reforme.

Meščanske stranke so dosedaj izigravale izvedbo agrarne reforme na vse mogoče načine in bodo to tudi v bodoče nadaljevale, dokler se ne obveljavi močan delavski socialistični pokret, ki jih prisili k izvrševanju agrarne reforme.

Tudi edina dva malo boljša zakona: zakon o zaščiti delavcev in o zavarovanju delavcev sta ostala dosedaj le **mrtva točka na papirju**. Buržuazija je uporabila vsa sredstva, da jih ne oživetvori. Zato je pa zakon o zaščiti države tem občutnejše oživetvorjen proti delavstvu.

Pa slaba valuta! In neznosne cene življenjskim potrebščinam! S temi stvarmi si meščanske stranke niso mnogo glave belile. Da je ljudstvo noč in dan obupavalo zaradi draginje, tega si niso jemali k srcu niti radikali, niti demokrati, niti muslimani, niti Koroščevi klerikalci, pa tudi takozvana zemljoradniška stranka in stranke hrvaškega bloka ne. Kajti vse to so stranke bogatejšega sveta in kolikor je bilo delavcem in siromakom slabše, toliko je bilo za kapitaliste boljše.

Celi kraji naše zemlje so trpeli obupen glad, eni radi suše in slabe letine, drugi radi toče, ali buržuazija, ki ima vso oblast v rokah, je vse to gledala mirno in ravnodušno. Bila je zadovoljna, če je šlo le kapitalistom dobro.

Vsa politika vseh meščanskih strank v vseh 4 letih našega novega življenja, obstojala je samo v boju za vlado in za brezobzirno izkoriščanje onih dobrin, ki jih je vstvaril delavski razred.

Poedine vlade niso niti nastajale, niti padale v skupščini, kakor bi to moralo biti, **ampak izven skupščine v dvoru**.

Vladna moč se je kupovala za vsako ceno. Tako je prišla **zadnja čisto radikalna vlada do moči za ceno imenovanja 15 novih generalov**. In ta korak so javno in od vsega srca pozdravile tudi stranke hrvaškega bloka ter s tem pokazale, da ne obstoji med njim in med vsemi našimi ostalimi meščanskimi strankami nikaka razlika.

V nasprotju proti taki celokupni politiki, boril se je socialistični pokret in njegova stranka za **najširše ljudske svoboščine, za ljudsko samoupravo, za pravice narodnostnih manjšin, za zaščito in zavarovanje delavstva, za popolno oskrbo invalidov in vojnih sirot, za popolno izvedbo agrarne reforme**, stoječ na stališču, da sme biti posestnik zemlje le oni, ki jo obdeluje; borili smo se za to, da dobi vsaka poljedelska rodbina brez ozira na narodnost potrebno zemljo za gospodarstvo; **borili smo se proti oboroževanju in vojski, za mednarodni mir, proti kapitalističnemu načinu produkcije in slednjič za popolno odstranitev tega sistema**. — Zato morajo 18. marca, na dan volitev, vsi tisti, ki so trpeli in ki trpe pod današnjim kapitalističnim sistemom vladanja, stopiti **pod revolucionarno, rdečo zastavo socialistične delavske stranke**, da ji s svojim glasom pomagajo v borbi, ki jo stranka neutrudljivo vodi in ki jo hoče voditi do končne zmage socializma nad kapitalizmom.

Sodrug, in delavci, na delo! Budite potlačene in preganjane! Povejte jim, da moramo samo na poti socializma priti do boljšega in srečnejšega življenja. Povejte jim, da ne more delavski razred pričakovati od meščanskih strank nič dobrega.

Naj padejo 18. marca tega leta vsi delavski glasovi i vasi i mesta v znak soglasnega protesta proti buržuaziji v **v rdeče socialistične skrinjice!**

Živel delavski razred v mestu in na vasi! — Živel socializem!

Glavni odbor Socijalistične stranke Jugoslavije.

Sodrug, volivci!

18. t. m. se vrše volitve v Narodno skupščino. Iz predstoječega oklica glavnega odbora SSJ razvidite delo naših dosedanjih zaupnikov. Vas, ki se s programom SSJ in njenim delom strinjate pozivljamo, da volite kandidatske liste SSJ.

Vendar bi ta poziv z ozirom na nerazveseljive razmere v naši stranki in delavskem pokretu v Sloveniji ne bi bil dovolj jase. Dolžni smo zato, da vam jasno povemo svoje stališče do raznih kandidatnih list s pozivom in prošnjo, da nam sledite! **Naše volivno navodilo** izhaja iz prepričanja, da moramo varovati — kjer je le mogoče — disciplino in da nastopamo tudi pri volitvah tako, kakor mislimo, da bo v korist konsolidaciji proletarskega gibanja v državi. Želeli smo si enotnih socialističnih list v celi Sloveniji. Ker pa teh ni, zato glasi naše navodilo:

1. V mariborsko-celjskem volivnem okrožju sta vloženi dve listi SSJ. Zaenkrat moramo smatrati obe za uradni listi SSJ. Zato prepuščamo sodrugom, da se po lastni uvidevnosti odločijo ali

za listo mariborske oblastne organizacije SSJ (nosilec s. Rudolf Golouh)

ali za listo pokrajinske organizacije SSJ (nosilec s. Franjo Koren).

2. v ljubljanskem (kranjskem) volivnem okrožju je vložena samo ena lista naše stranke in sicer lista pokrajinske organizacije SSJ (nosilec s. Kisovec). Disciplino in zvestoba do stranke zahtevate, da za to listo glasujemo, če tudi z vodstvom pokrajinske organizacije nismo zadovoljni. Abstinenco koristi samo meščanskim strankam! Zato tudi mirno pravimo: če bi kdo vsled nezadovoljstva z vodstvom pokrajinske organizacije njene liste ne bi hotel voliti, naj ne ostane doma: potem naj vrže svoje krogičce v skrinjico socialne stranke delovnega ljudstva (nosilec s. Makuc), ki stoji sicer izven SSJ in je celo v boju proti nam, ali je vendar delavsko razredna stranka!

3. v mestu Ljubljana ni liste SSJ; zato Vas pozivljamo, da glasujete vsi za listo Soc. stranke delavnega ljudstva (nosilec s. dr. Perič), da ne podprete z abstinenco meščanskih strank!

Abstinenco na dan volitev pomeni izdajstvo nad proletariatom!

Disciplina pomeni zvestobo do socializma in stranke!

V Ljubljani, dne 6. marca 1923.

Začasni odbor ljublj. oblastne organizacije SSJ.

Gospodarska kriza.

Naše gospodarstvo, posebno v Sloveniji, pretresa huda kriza, ki obeta postati še hujša in ki bo v svojih posledicah udarila z vso svojo težo delavstvo.

Zunanji znak te krize je silno pomanjkanje gotovine. Vse banke — in te so danes središče gospodarstva — trpe na takem pomanjkanju gotovega denarja, da ne morejo dostikrat plačati zneskov po par tisoč dinarjev. Če bo šlo tako naprej, bo manjkalo producentu gotovine za za nakup surovin in za izplačevanje mezd. Posledica bo zapiranje podjetij, omejevanje obratovanja, odpust delavcev ter izgovarjanje na slabo »konjunkturo« pri opravičenih mezd-nih gibanjih.

Gotovo je vredno, če si ogledamo vzroke te krize, ki je tipična za kapitalistično družbo vsled povišanih razmer, kakor so nastale v naši državi.

Finančna politika vseh naših vlad v Jugoslaviji je bila doslej silno jednostavna: poviševali so se davki, da se najde pokritja za vedno večje izdatke, potrebne in nepotrebne. Ali še tako dobro zategnjen davčni vijak ni stresal potrebnih milijard v državno blagajno. Zato smo delali dolgove, kjer koli smo mogli. Bili smo tako brezvestni, da nismo pomislili kaj bo jutri.

In ta jutri je nastopil danes. Tisti, ki so včeraj delali nepotrebne dolgove, so se naenkrat spomnili, da pelje tako gospodarstvo kapitalistično družbo v propast. Zato so se odločili, da je treba prenehati z dolgovi in sicer najprvo tam, kjer so se najlažje delali: pri Narodni banki. Zato Narodna banka noče več tiskati bankovcev, saj še za sedanje nima skoro nikakega kritja v zlatu! Naš denar pa je v teku časa tako padel, da

je danes vrednih sto dinarjev komaj 5 zlatih kron. Za tako malenkostno vrednost denarja pa današnja množica bankovcev ne zadostuje.

Zato stojimo danes pred vprašanjem: ali tiskamo bankovce naprej, potem ne vemo, kedaj bo tega tiskanja konec, ali pa jih ne tiskamo in na ta način prisilimo, da se bo vsled pomanjkanja denarja njegova vrednost zvišala in s tem draginja začela padati in bo sedanja množina bankovcev zadostovala.

Sedanji naš finančni minister g. Stojadinovič, (ki je nosilec radikal-ske liste na Štajerskem), se je odločil za to drugo pot. In izgleda, da je odločen po tej poti hoditi, dokler bo minister (morebiti samo še do — 18. marca!)

To je torej glavni vzrok pomanjkanja gotovine, ki ga posebno v Sloveniji občutimo.

Poleg tega glavnega vzroka pa je še polno drugih momentov, ki gospodarsko krizo povečavajo.

Silne valutne spekulacije bank in zasebnikov so spravile velike količine našega denarja izven države. — Tega nam doma manjka, zunaj pa ga naši »prijatelji« porabljajo za to, da pritiskajo na kurz dinarja, da bi zunanji kapitalisti k nam lažje izvažali svoje produkte, od nas pa tem cenejše kupovali življenjske potrebščine, s čemur se neznozna draginja še povečuje. Kar uvažamo je vsak dan dražje, kar pa doma produciramo (živila) nam pa tuje pred nosom pokupijo in izvažajo ter s tem dvigajo cene.

Kriza, v katero stopamo, obeta biti celo za kapitalistične kroge huda; kako bo zadela šele delavca in malega kmeta!

Potrebo pa je, da se je zavedamo in da smo na njo pripravljeni!

večjem obsegu gotovo ne bili nastali. Ali pa jih je vlada sama inscenirala, da prepreči izraz proste volje volivcev 18. t. m. Radikalci so vsega zmožni.

Sušak in tretja cona. Italija je začela te dni izpraznjevati Sušak in zasedeno tkzv. tretjo cono v Dalmaciji. Koliko pogajanj, čakanja, intrig ter lepih besedi je potrebno naši evropski diplomaciji, da reši vprašanja, ki bi jih res demokratične vlade ljudstva rešile v par dneh. Več kot štiri leta so trpeli ti kraji pod nasilstvi laške soldateske, daširavno je bila samo moč na laški strani, ne pa pravica! Reka, nekdanje cvetoče mesto, pa je danes zapuščeno pristanišče, kjer raste trava. Tisoče in tisoče delavcev pa gladuje in trpi pomanjkanje, ker kapitalizem in militarizem tako hoče!

Priznanje sovjetske Rusije. Vrednostne vesti iz Francoske javljajo, da se francoska vlada resno bavi z mislijo uradno priznati vlado sovjotov v Rusiji. Že lansko leto so se začeli tozadevni neoficijski razgovori med Francijo in Rusijo, potem so se pretrgali, sedaj pa so na lozanski

konferenci francoski diplomati zopet vzpostavili stik s Čiđerinom. Zdi se, da bi Francija rada izigrala Rusijo proti Angležem na vzhodu, ker je Francoska z ruskim problemom tako zaposlena, da se ne mora za vzhod brigati, Angležem samim pa ga nerada prepusti. Tudi v Ameriki so v senatu govorili o priznanju sovjetske vlade in tudi tam se pripravlja preokret v tem smislu, da je treba sovjete priznati. V Jugoslaviji so delavski zastopniki v bivšem parlamentu večkrat zahtevali, da priznamo rusko vlado; pa naši vodilni demokrati in radikalni politiki so k takim zahtevam molčali ali pa se jalovo izgovarjali. Zdi se, da tudi v tem vprašanju čakamo na to, kaj bodo naši »zavezniki« ukrenili. — Priznanje sovjotov bi pomenilo ne samo korak k izboljšanju nevarnih zunanje-političnih razmer v Evropi, gotovo bi tudi indirektno vplivalo na to, da bi merala vlada preganjanje delavcev pod pretvezo, da so komunisti, vendarle omiliti.

Letska soc. dem. stranka ima svoj strankin zbor dne 29. in 30. t. m. v Rigi, na katerega je povabljeni tudi SSJ.

Volivno gibanje.

Navodilo. V današnji številki pri našamo volivni oklice glavnega odbora SSJ in pa navodilo našim članom in prijateljem, za katere liste naj glasujejo 18. marca t. l. Pričakujemo od vseh, da bodo navodilom našega začasnega oblastnega odbora sledili!

Vroči dnevi. Živimo v zadnjih dveh tednih pred volitvami. — Vse stranke napenjajo svoje skrajne sile in odpirajo svoje mošnjičke, da razvijejo čim živahnejšo volivno agitacijo. Nad trideset strank, nad 2000 kandidatov je v celi državi, kaj čudno, da bi vsaka stranka rada priporila čim več mandatov in da bi vsak kandidat rad postal poslanec. Mnogo prevaranih nad bo 18. t. m., izvoljenih bo samo 312 poslancev! Radikalna vlada dela volitve s terorjem in korupcijo; to čutimo celo v Sloveniji! Kako je šele v Macedoniji! Demokrati so na slabem, ker niso v vladi; Radić govori o republiki, ki jo hoče 18. t. m. izklicati, druge manjše meščanske stranke pa v demagogiji ne zaostajajo za radikalci, demokrati in Radićevci. — Naša SSJ je imela v pretečenih dnevih na jugu več lepih in velikih shodov. V Vrhu so poskušali shod s. Topoloviča motiti Orjunaši, pa jim ni uspelo. V Sloveniji se bije na Štajerskem — žalibog — oster boj med Golouhovci in Bernotovci; dobiček bodo pobrali klerikalci, pa tudi republikanci. — Na Kranjskem je mirnejše, v Ljubljani pa še vlada popolno mrtvilo. Napreden blok (demokrati in liberalci) nimajo ognja, njihovi volivci so razočarani in opravičeno upamo, da bo njihov kandidat pogorel. Gotovo je, da radikalci ne bodo dobili toliko mandatov po celi državi, kakor jih pričakujejo. Ker nima Radić namena, da bi šel v Beograd, je pričakovati, da bo po volitvah nastopila v državi težka notranja kriza, ki utegne prineesti mnogo presenečenj in ki bo sedanjo

prikrito vojaško kliko postavila v ospredje notranje-političnega življenja. Novemu parlamentu ne prorokujemo dolgega življenja. Tembolj pa je potreba, da se strnejo vse delavske mase okrog naše SSJ, da bomo poznali našo moč in tem lažje prenašali težke dneve, ki se nam v naši notranji politiki obetajo!

Smola. V Ljubljani je vložila kandidatno listo tudi pokrajinska organizacija naše stranke, ki jo vodi s. Bernot, ki je znan kot zelo natančen tajnik, ki ljubi red in točnost. Nosilec liste je bil on sam. Kljub temu pa se je merodajnim faktorjem pri vlaganju liste zgodila nesreča, da lista ni odgovarjala vsem formalnim predpisom in zato od sodišča ni bila potrjena. Posnemajoč to novost iz Napreja št. 45 izražamo svoje začudenje nad takim postopanjem, ki nam je onemogočilo voliven nastop v Ljubljani pod firmo SSJ. Razlaga, s katero nas Naprej tolaži, je sicer lepa, a je vendarle samo razlaga, ne pa opravičilo!

Policijska direkcija v Ljubljani opozarja znova na določila § 23 tisk. zak., glasom katerega je nalepljenje lepakov dovoljeno samo na krajih, ki so oblastno nalašč v ta namen določeni; nedopustno pa je vsako tako lepljenje na raznih javnih, kakor privatnih poslopih in napravah. Ker so pri zadnjih obč., kakor tudi pri prejšnjih volitvah posamezne stranke z agitatoričnimi napisi in nalepljenjem lepakov hudo poškodovale razna poslopja in celo posamezna volišča, se objavlja, da bo policijsko ravnanje pri predstojećih volitvah vsako tako poškodbo tuje lastnine, za katero je odgovorna poleg storilca tudi politična stranka, po katere nalogu, oziroma v katere interesu se je izvršila, najstrožje zasledovala.

Iz časopisja.

Naprej se je v zadnjem tednu mnogo bavil z mariborskimi sodrugmi. Članki »Dokument sramote«, »Nekaj o ljudeh, ki se levijo«, »Navadni obrekovalci« so posvečeni temu sporu. Mi smo že v zadnji številki povedali, da obsojamo ta bratomorni boj, ker socializmu v Sloveniji ne bo koristil, še bolj pa obsojamo način tega boja. Zato vsebine Naprejevih člankov ne bomo reproducirali, posebno še, ker nimamo mariborske Volksstimme in Enakosti, (ki jo konsekvntno ne dobivamo!), da bi zamogli presojati, kako streljajo ti časopisi na Naprej. Ali dolžni smo vendar podčrtati naše mnenje: Če je vsebina okrožnice

mariborskega okrožnega tajništva KDZ res taka, kakor jo priobčuje Naprej, obsojamo način volivnega boja Mariborčanov ravno tako, kakor način pisave Napreja. Saj slednjič sta vendar ss. Golouh in Koren prištaša ene in iste stranke — kedo pa je boljši in poštenjši, tega pa s tako polemiko ne bosta dokazala.

V 48. št. Napreja priobčuje s. Kaiser uvodnik »Veliki in mali«, ki je sicer precej nejasen, vendar pa se nam zdi, da hoče članek v njem zavzeti svoje stališče proti »enotni fronti« v strokovnih organizacijah. Mi zoper »enotno fronto« nismo, če se priključimo amsterdamski internacionali. Zavedamo pa se, da lahko

Politični pregled.

Ljubljanski župan — še ni potrjen. Pretečeni teden so prinesli nekateri listi vest, da je vlada potrdila s. Periča za ljubljanskega župana. Najnovejša vesti pa pravijo, da dr. Perič še ni potrjen. Nam se ta vest zdi sicer nezasišana, a verjetna. — Vlada hoče počakati rezultata volitev v Ljubljani 18. t. m. ter po rezultatih teh volitev ukrepati. Če zmaga v Ljubljani takozv. napredni blok, je po našem mnenju verjetno, da vlada dr. Periča ne bo potrdila. Kaj briga te ljudi volja volivcev? Zdi se nam, da bi demokrati radi imeli v Ljubljani g. Reisnerja za poslanca, a libe-

ralci dr. Ravnikarja za župana. Te nakane bo treba 18. t. m. preprečiti!

Nemiri v Štipu. V Štipu v Makedoniji so nastali precejšnji nemiri, ki so prisilili vlado do obsežnejših ukrepov. Tako čitamo v nekaterih listih. Zdi se, da je upravičeno nezadovoljnemu ljudstvu v Makedoniji pošla potrpežljivost in da je njihova ogorčenost nad škandalozno in koruptno upravo, nad brezpravnostjo in terorjem našla duška v dejanjih. — Vlada sicer trdi, da imajo bolgarski komitaši svoje prste vmes; ali brez sodelovanja prebivalstva bi neredi v

delavca še-le tedaj vzgajamo, če je v naših organizacijah in ima do naših organizacij zaupanje. Samo vzgojno pisati, delavstvo pa odbijati, ne prinaša uspehov. Sicer pa zasluži s. Kaiserja članek polemiko v Delavcu.

Da se bavi Naprej v zadnjem tednu tudi z R. Praporjem in sodrugi iz naše organizacije, je jasno. Posvetil nam je v 43. št. celo kolono »Nov list«. Povemo Napreju še enkrat: dokler bo oseben in samo med zabavljanja morda vsadil kako stvarno misel, mu principijelno ne odgovarjamo!

Zarja. Zadnja številka Zarje od 3. t. m. prinaša med drugim dva članka »Ne vdajmo se« ter »Vesel pojav v volivnem boju«. Oba članka sta zanimiva, zato se hočemo z njima na kratko pobaviti. V prvem članku brani Zarja enotno fronto ter zahteva, da vse, kar je socialističnega v Sloveniji, podpira enotno fronto. Obraca se proti onim, ki kandidirajo proti enotni fronti in pa proti tistim, ki se postavljajo v rezervno, češ, da se še niso odločili. S tem poslednjim stavkom smo mišljeni pač mi, ker smo v 1. št. R. Pr. napisali, da bomo svojim prijateljem šele izdali volivno parolo. Pristavili smo, da tega danes še ne moremo storiti, ker še nimamo poročil od glavnega odbora SSJ, katere kandidatske liste v Sloveniji da smatra za svoje. Ali to pojasnilo Zarji ne zadostuje? Ali je vsled tega treba dvomiti o našem socialističnem prepričanju in namigavati, da stojimo za koga v rezervi? Mi vemo, da se s takimi argumenti iz leve in desne operira proti nam. Samo laž bo imela kralke noge — dan volitev je blizu in do takrat bomo tudi mi izdali volivno parolo. S kakimi argumenti pa bodo potem operirali naši prijatelji?

V drugem članku, ki je simpatično pisan, pozdravlja Zarja stremljenja za konsolidacijo delavskega

pokreta. Na naslov naše skupine pada sicer nekaj očitkov — moramo reči po večini nezasedenih — pa na te ne bomo obširno odgovarjali. Povdarjamo samo to, da je naša skupina zapustila pokrajinsko Bernotovo organizacijo iz tehtnega razloga, ker ni hotel prevzeti odgovornosti za posledice najnesrečnejšega sklepa, ki je onemogočil skupen nastop Maribora in pokrajinske organizacije. Zdi se nam pa, da razlogi, ki so vodili — vsaj izpočetka — bivšo ljubljansko krajevno organizacijo SSJ iz pokrajinske organizacije, niso bili tako tehtni. Tudi Maribor se je odcepil iz razlogov, ki jih je mogel vse uveljavljati v okviru organizacije, če bi bil vstajal. Da je naša skupina ostala v manjšini v pokrajinski organizaciji so ravno zakrivil tisti, ki so predčasno brez tehtnih razlogov odšli. Pa to le mimogrede. Zarjiniemu članku pa odgovarjamo, da bomo konsekvntno lojalni in stvarni napram vsaki razredni skupini in da bomo — držeč se programa SSJ — storili, kar je v naši skromni moči za konsolidacijo delavskega pokreta v Sloveniji. Po volitvah, ko bodo duhovi mirnejši, bo mogoče spregovoriti načelno in stvarno o smernicah za tako konsolidacijo. Treba bo pa marsikatero nejasnost preganiti in zahtevati od vseh, da povedo to, kar v duši mislijo in — hočejo!

Zarja prinaša tudi podlistek »Mož z rdečim krizantemo«, ki nas spominja tistih časov, ko sta Slovenec in Narod v svojih podlistkih odkrivala rodbinsko življenje političnih nasprotnikov pred celim svetom. Te pravice nima nihče, posebno ne v podlistku. Če hočeš dokazati, da je kdo hinavec, stori to jasno in odločno: s podlistkom pa svojega političnega nasprotnika ne boš ubil. V zadnji številki smo napisali, da je tak način boja apel na najnižje instinkte in da najde — žalibog — vedno odziva. To zapišemo danes še enkrat.

Iz stranke.

Tajništvo. Vse dopise na tajništvo naše oblastne organizacije naslavlajte odslej na naslov: Tajništvo oblastne organizacije SSJ, Ljubljana, Wolfova ulica 12, tiskarna Hrovatin.

Naročnikom. Današnji številki prilagamo položnice, ki se jih poslužite za plačilo naročnine. Prvo številko smo poslali brez položnice, ker še niso bile tiskane in ker smo hoteli videti, kdo ne mara lista naročiti. Današnja številka smo zato poslali vsem tistim, ki nam prve številke niso vrnili. Če kdo ne namerava postati naročnik lista, ga prosimo, da nam list in položnico vrne. Zapazili smo tudi, da je ponekod organizirana sistematična gonja proti »R. P.«. Te se ne bojimo, ker vemo, da moramo prodreti, če je še kaj zdravega socialističnega prepričanja med našim delavstvom.

Agitirajte in nabirajte naročnike za »Rdeči Prapor«! Iz prve in današnje številke zamorete razvideti, kako list piše. Kdor hoče sodelovati pri konsolidaciji delavskega razrednega gibanja, stori to najbolje s tem, da postane naš naročnik. »Naprej« sicer piše, da je s. Korun tisti, ki ima naenkrat denarja dovolj, da lahko izdaja svoj list; da pa bo stvar jasna, moramo vendar povedati, da smo skromen tiskovni sklad za prvo številko »R. P.« zbrali pri raznih požrtvovalnih sodrugih; list pa se mora izdajati od naročnine in prispevkov organizacij in članov. Toliko denarja nima danes noben posameznik v stranki, da bi zamogel vzdrževati na

svoje stroške list, tudi s. Korun ne, ki se po pisanju »Napreja« kar koplje v denarju. Glavni urednik »Napreja« ve kot pokrajinski tajnik prav dobro, od kakega zneska je s. Korun plačeval progresivni davek.

Tiskovni sklad. Za tiskovni sklad nam je poslal dolgoletni pristaš stranke s. M., ki je državni nameščeneec, znesek 5 Din, s pismom, v katerem pozdravlja naš list v upanju, da bo njegova pisava pripomogla do restavracije stranke na Slovenskem. Mi smo se tega pisma zelo razveselili, ker nam je poleg mnogih drugih dopisov pokazal, da smo imeli prav, ko smo se podali na sedanje pot. Sodrug, prispevajte za tiskovni sklad!

Posamezni člani SSJ v Sloveniji nas vprašujejo, kje naj se organizirajo in kam naj pošiljajo mesečne prispevke. Odgovarjamo: Prijave za pristop k naši organizaciji pošiljajte na Tajništvo oblastne organizacije SSJ, Ljubljana, Wolfova ulica 12, tiskarna Hrovatin, denar ravnotja po pošti ali pa ob enem z naročnino za »R. P.« po položnici poštne hranilnice. V tem slučaju je pa treba na drugi strani položnice napisati, kateri znesek je za naročnino in kateri za strankin prispevek.

Organizacije, ki so že prijavile svoj pristop k naši oblastni organizaciji naj v redu obračunavajo. Na željo pošljemo čekovne položnice. Dolej se je prijavilo že precej organizacij in prav mnogo posameznih članov. Ne pretrgajte s plačevanjem prispevkov, da ne izgubite članstva SSJ!

Gospodarstvo.

Vrednost dinarja. Vrednost dinarja, ki se je gibala nekaj časa okrog vrednosti 100 dinarjev = pet zlatih kron (dinarjev), se je proti koncu pretečenega tedna dvignila precej hitro. Vprašanje je seveda, če

bo to izboljšanje trajno ali mu bo sledil kmalu še večji padec. V naši brezglavi valutni politiki je vsaka trezna kalkulacija nemogoča. Zato narašča draginja od dne do dne. Delavec in uradnik stradata naga in

gola; vsi od poštenega dela živeči sloji se borijo za vsakdanji kruh, opravičeno nezadovoljstvo narašča... Kam pelje vse to? Ali se naši vladni gospodje res ne zavedajo, da je glad najmočnejši pa tudi edini revolucionarnar na svetu? Nam bi bilo prav, kar delajo ti gospodje, če ne bi vedeli, da bo delavski in kmečki proletarijat moral nositi vse gorje razbitega in uničenega gospodarstva.

Pomanjkanje gotovine. V članku »Gospodarska kriza«, govorimo o silnem pomanjkanju gotovine, ki je momentani znak globoke gospodarske krize, v kateri tičimo. Eden izmed mnogih razlogov pomanjkanja gotovine je tudi ta, da drža preprosti in nezaupljivi ljudje svoj denar — če ga kaj imajo — doma, mesto, da ga nalagajo v hranilnice. Doma jim denar nič ne koristi, varen pa je v

hranilnici še bolj, gospodarstvo pa trpi. Zato pozivljamo tiste redke srečne, ki imajo kaj odveč denarja, da ga nalagajo v denarnih zavodih. S tem pomagajo lajšati gospodarsko krizo. Za socialisti pride kot edini tak zavod v poštev hranilni oddelek Konzumnega društva za Slovenijo.

Borza v Ljubljani. Ljubljanski »pridobitni« krogi se trudijo dobiti borzo v Ljubljani. Torej »izenačenje« z Zagrebom in Beogradom tudi v tem pogledu. Pa res, zakaj ne bi mogli tudi mi doma spekulirati z valuto, ko delata to Zagreb in Beograd? Da bi naši gospodarski krogi želeli borzo le iz nesebičnih namenov ne verjamemo. V teh nesolidnih časih borza ni regulator cen in prometa v kapitalistični družbi, kakor je to mogoče v normalnih časih. Borza je danes samo visoka šola za špekulante!

Strokovno gibanje.

Gibanje državnih nameščencev in železničarjev.

V petek dne 1. marca so imeli zastopniki ljubljanskih organizacij državnih nameščencev in železničarjev sestanek, na katerem so ugotovili:

1. Izenačenje draginskih in stanarinskih doklad, ki stopi za državne nameščence v veljavo s 1. marcem obsega tako neznatne poviške, da o omiljenju bede ne more biti govora, tem manj, ker se nova opredelitev draginskih razredov ne sklada z draginskimi razlikami v posameznih krajih in conah, ker so poduradniške in služiteljske kategorije od stanarinskih doklad izključene in ker maksimiranje rodbinskih doklad ni odpravljeno, temveč le v neznatni meri ublaženo.

2. Železničarjem vlada ni dala niti tega malenkostnega izenačenja. Za 22. februarja zanje predvidena seja finančnega odbora je bila odložena. Železničarji smatrajo tako postopanje vlade za izigravanje.

3. Združene organizacije enodusno protestirajo proti omalovaževanju svojih upravičenih želj in zahtev. Osnova se je permanentni akcijski odbor z nalogo, da doseže z vsemi organizacijami v državi sporazum za najresnejšo akcijo v najbližji bodočnosti za izdatno izboljšanje gnotnega položaja vseh aktivnih in upokojenih državnih in železniških uslužbencev in delavcev.

4. Razen te akcije pa ukrenejo železničarji še posebej takoj resne mere in korake za to, da izvede vlada tudi zanje brez vsakega odlašanja izenačenje draginskih in stanarinskih doklad.

Združene organizacije apelirajo na vso javnost, da bi upoštevala nevzdržnost položaja obubožanih nameščencev in jih v njihovem stremljenju podpirala. **Akcijski odbor.**

Dne 2. marca 1923 so se v Ljubljani sestali zastopniki vseh obstoječih železničarskih organizacij in po temeljiti obravnavi sedanjega obupnega gospodarskega položaja železniškega osebja enoglasno sklenili:

Na eni strani okolnost, da vlada do danes še ni dovolila železniškemu osebju povišanih draginskih in stanarinskih doklad, kakor jih je nakazala in tudi že izplačala državnim nameščencem z veljavnostjo od 1. marca, na drugi strani pa okolnost, da so se baš zadnji čas življenske potrebe čine v ceni tako podražile, da se železniško osebje čuti na svoji pošteti eksistenci najresnejše ogroženo, je prisilila vse železničarske organizacije, da se v obrambo pravic in življenjskih interesov celokupnega železniškega osebja, ne glede na njih politično mišljenje in pripadnost, sporazumejo za solidaren nastop potom skupnih protestnih, odnosno manifestacijskih shodov, ki naj se vrše po vseh večjih prometnih centrih po možnosti dne 16. marca. Krajevne skupine in podružnice sporazumljenih organizacij so pozvane, da nemudoma stopijo v dogovor z vsemi v kraju nahajajočimi organizacijami, odnosno

njih tvorbami in podvzamejo takoj vse mere, da se more manifestacno zborovanje, ki bodi enodusni izraz obupnega gospodarskega položaja celokupnega železniškega osebja, vršiti nemoteno in v znamenju absolutne solidarnosti vsega osebja brez izjeme.

Sporazumljene organizacije doposljejo svojim edinicam in posestri nam čim prej podrobnejša navodila.

Celokupno železniško uslužbenstvo je pozvano, da v interesu solidarnosti vsega osebja takoj ustavi ali ublaži vsa nasprotstva, ki izvirajo iz politično-strankarskih nagibov, in deluje za vsestransko strpljivo in solidarno zbližanje dosedaj — žal — tako razkosanega osebja.

V Ljubljani, dne 2. marca 1922.

Sporazumljene strokovne železničarske organizacije.

Protestni shodi.

V zadnji številki smo že na kratko poročali o sijajno uspešnih protestnih shodih ki jih je sklicala Strokovna komisija za Slovenijo s sodelovanjem Zveze neodvisnih strokovnih organizacij v nedeljo 25. febr. v 15 krajih v Sloveniji, v vseh večjih delavskih centrih, v protest proti izvalnim določbam pravilnika o delavskih zaupnikih. Nad dvajset tisoč delavcev je z ogorčenjem protestiralo proti preteči reakciji. Shodi so pokazali razredno solidarnost našega slovenskega delavstva. Po dolgem času je bil to prvi skupni nastop politično ipenih razrednih delavcev. Mi sicer takega sodelovanja, ki si ga od časa do časa želimo, ne imenujemo enotno fronto, ali znak in garancija so zato, da hoče naše delavstvo enotne strokovne organizacije z enotno strokovno interakcionalno orientacijo. Zato je dolžnost naš vseh, da za tem ciljem stremimo in njegovemu uresničenju pripravljamo pot. Shodi so se vršili v Ljubljani, Mariboru, Celju, na Jesenicah, Dobravi, Lescah, v Trbovljah, Mežici, Zagorju, Hrastniku, Ptuj, Guštajnu, Kočevju, Rajhenburgu, Krmelju, Velenju in Andrijevici. — Shodi so minuli brez posebnih incidentov; delavstvo je poskuse, zanesti na te shode politiko, z ogorčenjem zavrnilo.

Na shodih je bila sprejeta resolucija, ki jo je Delavec objavil.

BRODSKA KATASTROFA.

V »Radniških Novinah« je začel sodrug Bračinac priobčevati vrsto člankov o »brodski katastrofi«, to je o ponesrečenemu štrajku od komunistov zapeljanega delavstva v tovarni vagonov v Brodu. Najprvo navaja sodrug Bračinac, kako so ga po končanem štrajku komunisti obrekovali, da je privedel v tovarno 250 štrajkbreherjev iz Subotice, da bi zlomil štrajk. To vest so komunistični in »nezavisni« listi raztročili po celi državi, posebno med kovinarje. Samo njihov nemški časopis v Subotici te vesti — ni prinesel. In

